

Верховна Рада України прийняла закон "Про кінематографію" в першому читанні

актуально!

Михайло Косів,

голова комісії з питань культури і духовності ВР України

ЗАХИСТИТИ ГЛЯДАЧА ВІД НИЗЬКОПРОБНОГО КІНО

Цей документ представлений від імені Кабінету Міністрів України. Крім Міністерства культури і мистецтв, над ним працювали: Міністерство фінансів, Міністерство економіки, Міністерство юстиції, Міністерство праці, Фонд державного майна, Державне агентство України з авторських і суміжних прав.

Щодо нашої комісії, то ми розглядали на своєму засіданні цей проект закону, але, відповідно до вимог регламенту, наша комісія могла тільки рекомендувати його чи порадити повернути на доопрацювання.

Ми маємо до нього зауваження, але вважаємо, що він може бути прийнятий у першому читанні. Розглядаючи його сьогодні, хотілося б привернути вашу увагу до одного з найбільш вагомих учасників кінематографічного процесу. А саме: глядача і його інтересів, які відбиті чи не відбиті у цьому законі. Бо заради нього, власне, і твориться кіномистецтво. Разом з тим, ми маємо зважити і принципи державної політики у сфері прокату і публічного показу фільмів.

До речі, в проекті закону немає ні чіткого визначення цієї політики, ні важелів впливу держави на цю сферу. Численні звернення наших виборців доводять відсутність цілеспрямованої державної політики у сфері прокату і показу фільмів, а через це - і занепад національного кіно. Практично весь екранний час кінотеатрів, а також і телебачення, віддано зарубіжним, насамперед американським низькосортним кінофільмам. А що пропагує цей кінематограф?

Стає зрозумілим, чому суспільство несе непоправні збитки морального характеру. Особливо це позначається на молодому по-

колінні, на наших дітях, онуках. 65 відсотків загального репертуару фільмів сьогодні - це фільми гангстерські, еротичні та фільми жахів. На жаль, представлений законопроект не досконалий насамперед у частині захисту глядача від низькопробної, нездорової зарубіжної кінопродукції.

Вважаю, що необхідно ввести у закон економічні та інші важелі регулювання співвідношення іноземних і вітчизняних фільмів, в тому числі - співвідношення фільмів за їхнім художнім рівнем. Кінопрокату і телебаченню повинно бути вигідно закупувати, а кінотеатру і телекомпаніям демонструвати саме вітчизняні фільми, а не іноземні низького гатунку.

Дежава повинна підтримати кінопрокат і кіномережу не в частині покриття з бюджету збитків закладів кіно, як це зараз робиться, як це, зрештою, впливає з цього проекту, а шляхом створення конкретних щорічних цільових програм по закупівлі і показу вітчизняного та кращих зразків світового кіномистецтва, дитячих фільмів, пільгового обслуговування фільмами малозабезпечених верств населення і сільської кіномережі. Така система підтримки повинна бути передбачена в розділі державна підтримка кінематографії.

Потребує також втілення в законопроекті теза про те, що кошти, які виділяються із державного бюджету на виробництво національних фільмів, підтримку кінопрокату і кіномережі, передбачаються окремим рядком у Законі про державний бюджет.

Вважаю також за доцільне внести зміни до статті 12 "Органи управління кінематографією". А саме: центральний орган виконавчої влади у галузі кінематографії визна-

чається Кабінетом Міністрів України. За роки існування українського кінематографа структура його управління змінювалася декілька разів. Було і окреме відомство, потім у складі Мінкультури утворили департамент, потім знову окремо. Потім знову це підпорядкували Міністерству. Думаю, не варто визначати в законі конкретний орган виконавчої влади. Але подумати над тим, що розділенням виробництва кінофільмів, прокату чи прокатних установ і кінодемонстрування, тобто кінотеатрів, і тобто зробивши з них три окремі галузі, ми таким чином зарубали економічну основу цього не тільки виду мистецтва, а й важливої галузі суспільної індустрії.

Ми у комісії знайомимося із законом Російської Федерації, який називається "О государственной поддержке кинематографии Российской Федерации". От уявляєте собі, сама назва цього закону говорить про державну підтримку і на це вона суцільно, цілеспрямовано звернена!

Ми знаємо, що ті сусідні з нами держави, зокрема Російська Федерація і Польща, які допомогли вижити своєму національному кінематографу, зробили це, в основному, за рахунок того, що ввели квотування показу фільмів вітчизняного виробництва в програмах телебачення. Наш закон має це, безумовно, передбачити і він на це і направлений.

Цей закон міняти не потрібно концептуально, просто потрібно буде у другому читанні розширювати його правову базу, яка впливає із тих принципів, які вже тут закладені.

(З виступу на сесії Верховної Ради України).